

مدلیابی خود اثرمندی جسمانی در افسردگی نوجوانان بر مبنای مدل عاملیتی بندورا از افسردگی

*دکتر کارینه طهماسیان^۱، دکتر علیرضا جزایری^۲، دکتر پروانه محمدخانی^۳، دکتر محمود قاضی طباطبایی^۴

چکیده

هدف: این پژوهش با هدف بررسی و مدلیابی تأثیر مستقیم و غیرمستقیم خوداثرمندی جسمانی بر افسردگی نوجوانان انجام شده است.

روش بررسی: آزمودنیهای این پژوهش توصیفی - مقطعی، ۹۴۶ نفر از دانش آموزان مقطع دبیرستان و پیش دانشگاهی شهر تهران می باشند که به روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای - تصادفی انتخاب شده اند. ابزار گردآوری اطلاعات عبارتند از: سیاهه افسردگی کودک (CDI)، پرسشنامه خوداثرمندی جسمانی، پرسشنامه اجتناب اجتماعی و پرسشنامه طرد همسالان. پس از تکمیل پرسشنامه ها توسط نمونه های پژوهش، برای تجزیه تحلیل داده ها از نرم افزار کامپیوتری لیزرل و روش مدلیابی معادلات ساختاری استفاده شد. روش مدلیابی ساختاری اساساً برای مشخص کردن پدیده مورد مطالعه در قالب متغیرهای علت و معلولی استفاده می گردد.

یافته ها: از طریق روش تحلیل عاملی، دو عامل خود اثرمندی مهارت و تسلط جسمانی و خوداثرمندی ارائه مهارت های جسمانی مشخص شده و مورد تحلیل قرار گرفتند. نتایج ($GFI=0/96$ ، $NFI=0/97$ ، $RMSEA=0/047$ و $RMR=0/079$) نشان داد که تأثیر مستقیم خوداثرمندی مهارت و تسلط جسمانی بر افسردگی معنی دار نمی باشد ($P>0/05$). اما تأثیر غیرمستقیم آن معنی دار است ($P<0/05$). همچنین تأثیر مستقیم خوداثرمندی در ارائه مهارت های جسمانی بر افسردگی و نیز تأثیر غیرمستقیم آن معنی دار می باشد ($P<0/05$).

نتیجه گیری: خوداثرمندی ارائه مهارت های جسمانی و کسب ارزیابی مثبت اجتماعی به طور مستقیم و همچنین به طور غیرمستقیم از طریق اجتناب اجتماعی و طرد همسالان بر افسردگی نوجوانان مؤثر است. خوداثرمندی مهارت و تسلط جسمانی بر افسردگی نوجوانان تأثیر مستقیم نداشته و از طریق اجتناب اجتماعی و طرد همسالان بر افسردگی نوجوانان مؤثر است. کلید واژه ها: خوداثرمندی / خوداثرمندی جسمانی / افسردگی / نوجوان / مدلیابی

- ۱- دکترای روانشناسی بالینی، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی، پژوهشکده خانواده
- ۲- دکترای روانشناسی بالینی، دانشیار دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۳- دکترای جامعه شناسی، دانشیار دانشگاه تهران

تاریخ دریافت مقاله: ۸۵/۱۰/۱

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۶/۲/۱۰

*آدرس نویسنده مسئول:

تهران، اوین، بلوار دانشجو، پژوهشکده خانواده دانشگاه شهید بهشتی
تلفن: ۲۹۹۰۲۳۸۹

E-mail: karineh_438@yahoo.com